

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

CAPVT XXIII.

ARGVMENTA.

1. *De securitate in populo hisce temporibus.*
2. *De duplicibus peccatoribus in mundo.*
3. *De carnalibus & Euangelicis malis hominibus.*

Magna securitas his temporibus in populo exorta est, vt amplius non timeant Deum, eiusque occulta iudicia, nec curant benè viuere, sed se fore saluos per inanem fiduciam ad Deum per Christum, & semper in ore habent Dei misericordiã propter Christum, viuunt interim carnaliter & plusquã gentiliter sine omni timore eiga Deum: & certè sic homines hodiè viuunt, nullum timentes periculum futurum, non aliter quã in diebus Noë erant homines edentes, bibentes, nubentes, & cetera. quousque Deus iussit Noë intrare arcam, Matth. 24 Gen 7. Notandum etiã quòd duplices sunt peccatores in mundo, secundùm Apostolum 1 Corinth 5. Primi dicuntur peccatores huius mundi, id est, mundani, fornicarij, adulteri, auari, idololatræ, raptores, blasphemij, & cetera. In summa, omnes illi qui non sunt in Ecclesia Christi congregati, siue fuerunt gentes, siue iudæi, & de illis qui totis sunt, inquit Apostolus, Iudicabit Deus, & Christus breuem fert super illos sententiam Ioan 3. Qui non credit, iam iudicatus est, id est, condemnatus ad æternam damnationem, licet adhuc super terram uiuat, sicuti homicida viuens, & in carcere positus, iam iudicatus est, id est, certissimum ei erit quòd ad mortem dijudicabitur. illis peccatoribus extra Ecclesiam in præsentia dat Deus cuique secundùm iustitiam carnis hinc temporaliter: nihil autem in futura vita eos manet, nisi pœna & dãnatio eterna

quæ etiam iuxta gradus peccatorum plùs vel minùs pœnarum habebit. Hos nobiscum nutrit & permittit Deus viuere temporaliter, & solem suum atq; pluuiã donat, Matt. 7. quia vnà sicut nos, creaturæ Dei sunt, redempti quoq; sufficienter sanguine Christi, atq; ad salutem renati. Sed quoniam contemnunt Christum & nolunt illum regnare in se, Luc. 19. nec in illũ credunt, fiet illis secundũ verbum Christi, Matt. 20. & 22. Multi sunt vocati, pauci verò electi.

2. Secundò sunt peccatores in mundo, quos Apostolus vocat quòd intùs sint, id est, in Ecclesia Christi, 1. Corinth. 5. licet tanquàm putrida membra, & sunt illi qui Christo fidem fecerunt in Baptismo, vt in illum velint credere, eumq; recipere vt Saluatorem & Deum, nullumq; alium quærere, neque aliam salutis viam nisi per ipsum, qui est via, veritas & vita, Ioan. 14. Deindè promiserunt Christo, se velle recusare pompis Diaboli atque eius operibus, non illis obedire, id est, superbix, auaritiæ, luxuriæ, &c. neque opera carnis perficere, Galat. 5. Sed potiùs illa mortificare in membris suis, atq; viuere secundũ Euangelium Christi, eiusq; præcepta seruare & cat. & quia hoc promiserunt Christo, idè remisit illis peccatũ, deindè dedit donũ maximum spiritum sanctũ, & promisit illis vitã eternam: & id per Sacramentũ Baptismi, tanquàm sigillum & pactum, inter Deũ & hominem confirmatum est, ita quòd Baptismus est signum fœderis vtriusque promissi, tam Dei quàm hominis, vt perpetuò & irreuocabiliter obseruetur, vt etiam si peccator ceciderit, attamen si per pœnitentiam veram redierit, & cassauerit à peccatis, iterũ reconciliari poterit, eò quòd hoc signum durat secum vsque ad mortem, scilicet Baptismus: non enim vult reuocare & cassare Deus, quod semel promisit, modo te agnoscas, & redeas, & peccare desistas, Deumq; timeas. Ex quo patet primò, quòd grauiùs peccat

malus

malus Christianus eodem etiam genere peccati, siue illud fuerit superbia, furtum, adulterium, idololatria, discessio à fide Ecclesiæ &c. quâ mundanus peccator, id est, Gentilis vel Iudæus: nam is non fecit talem promissionem & votum Deo, nec Deus ipsi hoc promissit quod baptizato. Igitur malus Christianus multo peior est & grauius peccat, quàm infidelis: & hæc ratio est, quòd adeò grauissimas & horribiles comminationes Christus facit ciuitatibus quibusdam Matt. 11. Væ tibi Corozain &c & tu Caphernaû, quæ ad cælum vsque exaltata es, vsque ad infernum descendes: Quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes &cæt. Veruntamen remissiùs erit terræ Sodomorum & Sidoni in die iudicij, quàm tibi. Ecce horribilem sententiam, quòd infideles remissiùs habebunt, quàm nos Christiani, si non iuxta promissum nostrum, obedientiam Euangelij fide & vita præstiterimus. Prætercà Diabolus omnem lapidem mouet, ut quis efficiatur Deo periurus in Baptismo: vndè tanquàm leo circumit, querens quem deuoret, 1. Petr. 5. Nò cessat à tentandis baptizatis, quandò nec Christus ab illo post baptismû potuit esse liber, Matt. 4. cû etiã in deserto illum aggressus sit, non in domo conuiuij vel in ciuitate, sed in deserto: adeò malè ipsum habet quòd expulsus est per fidem Christi in Baptismo. Ideò redit sæpè ad illos, si quos viderit recidiuantes & impœnites, ac in tali obstinatione conseruat: & si vnus deficit, assumit septem nequiores se, & cû illis inhabitat, & sic fiût nouissima hominis peiora prioribus Mat. 12. Ex hoc patet, vndè sit quòd communiter peiores sunt pijs Christianis Apostatæ, ut Julianus Cæsar Apostata Christianis, hæretici Catholicis: nam agitantur sessoro diabolo, cuius equi facti sunt mali Christiani, ut inquit Origenes. Ideò impetum faciunt in Christianos. habent Diabolum hæretici in lingua, inquit Cyprianus: indè est quòd
 sic con-

sic conuicijs inuehantur contra Christianos: quan-
 dō ergō sic in sanire videmus hereticos, debemus De-
 um timere, ne propter peccata nostra sinat nos cade-
 re: etiam credere, & rogare Deum, vt tales liberet
 potestate Dēmonis, quos sic captiuos tenet ad suam
 voluntatem explendam, 2. Timot. 2. & hinc est quod
 rarō hereticus conuertitur, quia est captiuus & sub
 iugo Diaboli, eruntque in futura vita peiora omnia
 malo homini Christiano propter ingratiudinē: qua-
 re rectē admonet Petrus, 2. Petr. 2. quod melius fo-
 ret, talem non agnouisse veritatem & cetera. Insuper &
 Christus, sicut pronus & mitis est ad miserandum &
 condonandum, sic quoque iustus erit & austerus ad
 puniendum, non dicit se solū velle remittere pec-
 cata, & gratiam atque cœlum dare, sed etiam dicit se
 redditurum & iudicaturum vnumquemque secundū
 opera sua, Matth. 16. est enim Saluator & Iudex: ideo
 prēmia & pœnas decernit. Ioan. 5. qui bona fecerunt
 &c. & Matth. 25. Ite maledicti nō solūm exigit fidem,
 sed & obedientiam Euangelicorū mandatorum: non
 vult esse contentus, si dicas, Domine Domine: Sed
 vult etiam, vt fiat voluntas patris, Matth. 7. vtrunque
 exigit, non solūm verbum, vt promissio salutis sit ef-
 ficax, qua se donaturū promittit pro obediētia Euan-
 gelij: etsi illa non mereatur neque causa sit, sed mortis
 sua, qua hoc semel meruit &c.: Insuper quotidie cla-
 mat ad nos scriptura, quatenū venturus sit iudica-
 turus in tribunali, & daturus cuique non solūm se-
 cundūm fidem, sed etiam secundūm opera: & maxi-
 mē inculcat bona opera. Igitur si obedientia illa pre-
 ceptorum atque Euangelij non sequatur fidem, neque
 vitæ emēdatio, sola illa fiducia in Deum ac mortem,
 parūm proderit: immō nociuius tibi erit, si maximē
 ex libertate & securitate carnis peccaueris. Ioann. 5.
 inquit Christus ad sanatum hominem: & ecce sanus fa-
 ctus es: iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid con-
 tingat.

tingat. Non igitur solùm damnantur, qui non cre-
dunt, & extra Ecclesiam sunt peccatores, sed etiam
qui intus sunt in Ecclesia, quorum fides mortua est:
illis multò deterius erit: hæc nos merito terrere de-
bent, ne in lasciuam carnis trāsferamus Christi be-
neficia. Grauius peccat Euangelicus adulter, fur, ho-
micida, &c. quàm mundanus & infidelis adulter, ho-
micida, &c. Nihil proderit iactare Christum ore, &
vita atque factis eum negare, ad Titum 1. Magna pro-
missum in baptismo, inquit Augustinus, sed maiora
obtinēbimus: nemo igitur mittens manum ad ara- **Luc 9.**
trum, & retrospectans, aptus erit regno Dei, &c. Si
quis ergò peccauit, redeat ad pœnitentiam, & repe-
tiet misericordiam. Quàm grauius Deus irascatur
his peccatoribus, qui gratuitam gratiam non reti-
nēt, ludas Apostolus in sua Canonica testatur, & ex-
emplificat de Angelis in cœlis, Esa. 14. De filiis Israël
in deserto, qui iam exierant Aegyptū & liberati fue-
rant è manu Pharaonis, qui prostrati sunt propter
peccatum in deserto, Num. 11 & 25 & de Sodoma quę
abundantiā beneficentię Dei accepit in omnibus fru-
ctibus, Gen. 13. Vt igitur illi oēs grauius puniti sunt,
sic etiā grauius punietur qui non retinuerūt acceptū
Christi beneficiū. Deindè tales iustificationē perden-
tes, peiores efficiuntur, ita vt perindè illis sit, ac si nun-
quàm recesserit Diabolus, & nunquā fuissent iustifi-
cati: id Apostolus ibidem exemplificat de Cain Gen. 4.
Balaam, Numero 22. & 23. & 24. & Chore, Numer. 16.
qui contra apertam conscientiam peccarunt & con-
tra veritatem: nihil igitur proderit accepisse iustitiā,
nisi quoq; retineatur: alioqui sunt nubes sine aqua,
arbores sine fructibus, fumus sine igne, sidera erran-
tia: quales sunt Christiani per plurimi solùm nomi-
ne, qui viuunt genialiter secundum desideria carnis,
& volunt tamen vocari & mereri cœlum, sicut cate-
chizati boni Christiani. Caueamus igitur & timeamus:
nam

nam

nam veniet Dominus ad iudicium & cetera. sicut prophetauit Enoch.

CAPVT XXIII.

ARGVMENTA.

1. De hoc seculo quòd non timeat Dei iustitiam & extremum iudicium.
2. De timore Dei & iustitia ante oculos habenda.
3. De magistratu, quòd non puniat delicta populi.

Experientia docet, quàm sit hoc seculum sine omni timore Dei, solumq; iactans misericordiam, fidem Christi & merita eius: verùm vita & moribus non timet Deum offendere, neq; putat Deum vlcisci peccata, sed solùm esse misericordem ob Christi satisfactionem, & non ampliùs peccata punientem: æstimat autem se adedò iustum & iam saluum, nò ponderans quòd beata virgo canit Luc. 1. Et misericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum: timentibus dicit, non liberè & lasciue viuentibus. Et Exod. 20. Ego Deus faciens misericordiam in mille, qui seruant præcepta mea. Pro quo notandum, quòd postquàm Deus creauit hominem, posuit illum in Paradisum, Genes. 2. Creauit autem illum in originali iustitia sine omni macula & peccato in perfecta innocentia: deindè, quatenùs illam innocentiam & originalem iustitiam seruaret & non perderet, dedit illi præceptum, ne de ligno scientiæ boni & mali comederet, non vt obseruatione illius præcepti mereretur iustitiam originalem, quam iam gratis acceperat in creatione, sed vt illam retinerent vnà cum vita naturali: adiecit quoque minas, inquiens: Quacunq;